

Naturvernforbundet
i Oslo og Akershus

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP 2017

FOR

Naturvernforbundet
i Oslo og Akershus

STYRETS VURDERING AV ARBEIDSÅRET 2017 - 2018

I fjorårets årsberetning skrev vi følgende:

Presset på naturen er økende, og vi er vitne til betydelige politiske endringer som svekker beskyttelsen av naturen. Klimaendringene og «Det grønne skiftet» brukes sterkt som argument for å ta mer natur i bruk til energiformål. I byen er fortetningspresset stort og diskusjonene om byutvikling mange.

Dette har ikke forandret seg til det bedre, snarere tvert imot: I 2017 har vi opplevd klare forsøk på å reversere seire vi tidligere har oppnådd, nye tiltak som ødelegger natur og endring av spillereglene som ytterligere svekker mulighetene til å ta vare på naturen. Dette til tross; de nye utfordringene gir nye muligheter, og selv om det kan se svart ut, er det mulig å bygge argumentasjon og allianser vi vil få bruk for når tidene endres. Våre tre hovedsaker i 2017 kan illustrere dette:

Landbruks- og matdepartementet (LMD) sendte i juli utkast til ny skogbruksforskrift på høring. Forslaget medfører bl.a. at kommunene skal slippe å godkjenne hver enkelt hogst. Uten slike godkjenninger, er det ingen vedtak som kan påklages, og NOAs fremste verktøy i arbeidet med skogbruk blir sterkt svekket. Imidlertid greide NOA å få gehør for det aller meste av våre synspunkter i en felles uttalelse fra markaorganisasjonene og i en felles uttalelse fra de store, nasjonale naturvernorganisasjonene. Når alle interessene som markaloven skal ivareta går mot endringen, må vi kunne forvente at det foretas endringer i forslaget. Fellesutspillet fra markaorganisasjonene viser også at vi på nytt er i ferd med å slutte rekkene i viktige markasaker, etter et tiår med uheldige tilløp til splittelse

Den andre store saken i 2017 har vært kampen mot bygging av Dammyrdalsveien, og om prinsippene som skal følges i veisaker i Marka. Gjennom fire år har NOA greid å stanse veibyggingen, men i Regjeringen vant skogbruksinteressene mot markainteressene, og det ble produsert en begrunnelse for å godkjenne veien, og en tolkning av markaloven som ikke stoppet prosessen. NOA brakte saken inn for Sivilombudsmannen (SOM) i januar, men siden ulike sider av saken var til behandling i forvaltningen, hadde ikke SOM anledning til å gå inn i den før i slutten av november. Da var veien så godt som ferdig bygd. Håpet er nå at SOM gir forvaltningen og Regjeringen en korreks for saksbehandlingen, slik at vi ikke skal oppleve tilsvarende seinere.

Dammyrdalsveien er et godt eksempel, både på hvor tungt det kan være å arbeide med naturvernsaker, men også hvor viktig det er med utholdenhet og pågangsmot. Uten arbeidet til de meste engasjerte i denne saken, hadde veibyggingen vært gjennomført for lenge siden, og ingen hadde stilt spørsmålstegn ved tolkningene av regelverket. Nå har vi fortsatt håp om å vinne «krigen», tross tapet i dette konkrete «slaget».

Den tredje store saken i 2017 har vært oppstart av et stort prosjekt for å dokumentere Markas naturverdier og verdiene i områder som trues av hogst. Gjennom to fulltegnede kurs i skogøkologi og registreringsmetodikk, har mer enn 40 personer fått utvidet kunnskap om indikatorarter og rødlistearter – kunnskap som kan bidra til at ulike inngrep kan stanses eller reduseres. Svært mange av kursdeltakerne har blitt med i arbeidet med hogster og registrering av naturverdier i etterkant, og det

er etablert en hogstoppfølgingsgruppe på rundt 10 personer som har tatt fatt på arbeidet med å dokumentere verdier i godkjente hogstfelt. Det er vårt håp at vi kan arrangere nye kurs og involvere enda flere i arbeidet i 2018.

Det mest gledelige med kursene og markaarbeidet er imidlertid ikke bare det store faglige arbeidet som nedlegges, men at det er i ferd med å tre inn en ny generasjon med engasjerte mennesker i NOAs aktive rekker. Unge mennesker med pågangsmot og stor kunnskap. En generasjon som kan føre arven fra pionerene og forrige generasjoners naturvernere videre. Ikke bare på det faglige og politiske plan, men også det organisatoriske, for å nå våre mål. Deltakelsen har gitt seg utslag både i registreringer og kurs, i deltakelse i faggrupper og annet arbeid, og i vilje til deltakelse i aksjoner, både mot Dammyrdalsveien og mot hogst i unike skoger ulike steder på Østlandet.

I tillegg er biologisk mangfold på nytt i ferd med å få en plass i folks bevissthet og i mediebildet. Bier og humler. Plast i havet. Aksjoner mot dumping av gruvelslam. Kamp for ulv og rovdyr. Rettsaker både om Grunnloven og naturmangfoldloven. Mer fokus i mediene, mer snakk om utfordringene blant folk – dette lover godt! Og det er opp til oss å ta dette stemningskiftet inn i arbeidet med våre saker. Og det gjør vi på mange felt:

- På NOAs markabase på Frønsvoll, der hundrevis blir kjent med foreningen og vårt arbeid.
- På åpne møter i litteraturhuset, valgdebatter og «sidesprang» i Marka, der vårt budskap presenteres på ulike vis og overfor ulike mottakere.
- I Grevlingen, NOAs Ark, Markakalenderen og andre publikasjoner, og i sosiale medier. Argumenter bringes ut og bevisstheten om utfordringene økes.
- I lokallagene og arbeidsgruppene, der mye av den faglige virksomheten foregår
- Og gjennom alle sakene NOA engasjerer seg i gjennom det daglige arbeidet i styret og sekretariatet.

Det gjøres et fantastisk arbeid på mange felter og av mange frivillige. Foreningens økonomi er god, takket være kontinuerlig medlemsvekst, økt aktivitet, større bidrag fra Oslo kommune og Akershus fylkeskommune og flere store prosjekttildelinger. Årsregnskapet er avgitt under forutsetning om fortsatt drift.

NOA tilstreber likestilling mellom kjønnene, og har hatt fire kvinner og fire menn i styret og fire kvinner og tre menn i sekretariatet. Det har vært ett langtids sykefravær i perioden.

Styret i NOA vil rette en varm takk til alle de frivillige som bruker sin fritid på å ta vare på naturen og hjelpe NOA på ulike vis. Hjertelig takk også til lokallagene og sekretariatet, som legger ned en kjempeinnsats for saken. Vi vil også takke våre samarbeidspartnere og kampfeller fra ulike saksområder – det er ved å samle styrke vi lettest får gjennomslag. Og vi vil takke alle dem som har bidratt til foreningens økonomi gjennom gaver, bidrag, prosjektmidler eller på andre måter. Å drive en naturvernforening er lagarbeid, der alle kan yte en innsats.

Oslo, 13. februar 2018

NATURVERNSAKER

MARKA

Marka er rekreasjonsområdet for mer enn 1 million mennesker. Derfor fikk vi 2009 en egen lov for Osloområdet. Likevel er områdets kvaliteter for friluftsliv og naturopplevelse stadig under press. NOA hovedoppgave i Marka er å arbeide for bevaring av de siste gammelskogene og for det enkle, naturnære friluftslivet. Dette gjør vi gjennom egne forslag til tiltak og reaksjoner på andres tiltak eller forslag til slike. Det er særlig fraværet av regler som regulerer skogbruket som gjør markaloven til et dårlig redskap for å nå våre mål, men det står også mye igjen på at man har funnet en god balanse mellom tilrettelegging for idrett og friluftsliv-på den ene siden og behovet for naturopplevelse, stillhet, ro og fravær av dagliglivets mas på den annen.

Kunnskapsmangel- forslag om pilotprosjekt

NOA har i en rekke sammenhenger påpekt en fatal mangel på kunnskap om Markas verdier og hvordan denne kunnskapsmangelen bidrar til ødeleggelse av områdets natur- og opplevelseskvaliteter. Med dette som bakgrunn har NOA foreslått at Marka gjøres til en arena for et pilotprosjekt om forvaltningsrelatert registrering av natur-, kultur- og opplevelsesverdier. Forslaget ble sendt til Fylkesmannen, som videresendte det til Klima- og miljødepartementet. Departementet fant ikke grunn til å igangsette prosjektet, og mente at pågående registreringer ville være tilstrekkelig.

Markastatistikk

I arbeidet med markaforskriften har NOA innhentet statistikk fra Landskogstakseringen som viser at Marka er betydelig hardere drevet skogbruksmessig enn resten av Østlandet. Til tross for at Marka har hatt en egen skogbruksforskrift siden 1977, er det mindre gammel skog og mer tett industriskog i Marka. Tallmaterialet gir et godt grunnlag for NOAs argumentasjon for om en skjerping av markaforskriften.

Valgdebatt

I august arrangerte NOA valgdebatt om Marka, med deltakelse fra alle partier utenom FrP. Fra vår side ønsket vi å vite hva vi kunne forvente fra de ulike partiene i stridssaker som endring av skogbruksforskriften for Marka og om veibygging i kjølvannet av saken om Dammyrdalsveien. Skillelinjene mellom partiene fulgte tradisjonelle spor med Høyre og Senterpartiet på lag med skogbruksnæringen, mens de øvrige partiene ga oss sterk støtte. Arbeiderpartiet gikk også vesentlig lenger i verneretning enn tidligere.

Flerbruksplan for kommuneskogene

NOA har for tredje gang deltatt i arbeidet med å revidere mål og retningslinjer og flerbruksplan for Oslos kommuneskoger. I motsetning til de to tidligere prosessene, har det i denne runden vært betydelig uenighet om kursen videre. Bymiljøetaten har ønsket større frihet for tilrettelegging og

mindre medvirkning fra organisasjonene. NOA har i begge fasene av prosessen kjempet med nebb og klør mot svekkelse av det alle var enige om for 10 år siden, men som vi i flere tilfeller ble stående alene om denne gangen. I etterkant av prosessen har vi også vært i dialog med politikerne i Rådhuset for å forklare hvorfor vi fortsatt står på prinsippene og hovedinnholdet i de gjeldende planene for kommuneskogene. Begge dokumentene er nå til behandling i Byrådet.

Forslag om endring av grensa i Nittedal og Lunner

Klima- og miljødepartementet har fremmet forslag til endring av markagrensa. Slik markaloven er formulert krever en slik endring stortingsbehandling. Forslaget omfatter endring av grensa i Nittedal og Lunner, der en del sentrumsnære arealer tas ut, mens andre legges til Marka. NOA bemerket at det å endre grensene for Marka må sitte svært langt inne. Generelt bør det legges til flere og bedre områder enn det som tas ut av Marka. Konkret pekte vi på området rundt Bislingen og nord i Romeriksåsene som områder bør tas inn i Marka som en kompensasjon for tap av nærområdet ved Harestua stasjon.

Nye reservater

Verneplanen for områder i Osloområdet har i det store og hele stoppet opp. Det var derfor gledelig at området Kobberhaugene -Vindernhøgda ble vernet som friluftslivsområde etter markaloven. Skogvernarbeidet går også videre, uavhengig av markaprosessen, og særdeles gledelig er det med utvidelsen av Skotjernfjell – NOAs gamle kampsak – og sammenbindingen med Snellingsrøysene naturreservat.

Gledelig er det også at ett av de planlagte hogstområdene i 2016, Eine i Lommedalen, nå ligger inne i vernearbeidet. NOAs registreringer av verneverdier og informasjon til skogeier om mulighetene knyttet til frivillig vern, ser ut til å snu saken fra et tap av viktig natur, til en seier for framtiden.

Områder ferdig utredet for vern

Av de 28 områdene som ble utredet for vern etter naturmangfoldloven og markaloven i 2011 er det fortsatt 12 viktige områder som står uten vern. NOA følger ekstra godt med på hogstmeldinger og andre planer i disse områdene:

- Atjernsmyrene, Ringerike kommune
- Branntjernhøgda, Lunner kommune
- Haklomana, Oslo kommune
- Hvalpåsen, Hole kommuner
- Karlshaug, Nittedal kommune
- Langtjernbrenna, Ringerike kommune
- Skjettenkollen, Lørenskog og Skedsmo kommuner
- Slottet, Ringerike og Oslo kommuner
- Soterudleiken, Hole kommune
- Områder sør for Spålen-Katnosa, Ringerike og Lunner kommuner
- Spålsberget, Ringerike kommune
- Tjæregrashøgda, Bærum kommune

NOAs verneforslag

Det er ikke bevegelse i de store vernesakene som NOA har lansert: Lillomarka landskapsvernområde og Nordmarka-Krokskogen landskapsvernområde med seks forslag til nye reservater og fem forslag til nye friluftslivsområder. Slike omfattende planer trenger politisk modning, og arbeidet med å argumentere for forslagene er av skogutvalget i Naturvernforbundet gitt et solid faglig fundament.

Heller ikke forslaget om vern av store deler av Østmarka som nasjonalpark – foreslått av våre venner i Østmarkas Venner – er kommet noe lenger, som følge av motstand fra Enebakk kommune. Grunneierne – i hovedsak Oslo kommune – er positive til forslaget.

Skogbruksforskriften for Marka

I begynnelsen av juli la Landbruks- og matdepartementet fram forslag til ny skogbruksforskrift for Marka til høring. Forslaget gikk ut på å erstatte en søknadsplikt med en meldeplikt, frita hogster på mindre enn 10 da for meldeplikt og fjerne alle særregler som skiller Marka fra all annen skog. Dette dramatiske angrepet på medvirkningsmulighetene i Marka ble naturlig nok høstens store kampsak for NOA. Heldigvis greide vi å få med de andre markaorganisasjonene på det aller meste av våre synspunkter i en felles uttalelse fra FNF og OOF. Videre greide vi å få med de store, nasjonale naturvernorganisasjonene på en enda sterkere uttalelse, i tillegg til vår egen meget omfattende uttalelse, der vi krever at alle hogster skal meldes, at alle innvendinger fra organisasjonene skal medføre full behandling – med klagerett – i kommunene og at de spesielle reglene for Marka skal skjerpes, ikke svekkes.

Hogstklager

NOA går gjennom samtlige hogstmeldinger for Marka og vurderer å sende klage på godkjenningsvedtakene der vi ser at natur og/eller opplevelsesverdier trues. Påvisning av truede arter medfører modifikasjoner i hogsten, mens friluftslivsverdier aldri blir tillagt vekt. Årlig kommer det i størrelsesordenen 220 – 250 hogstmeldinger som omfatter 700 – 1.000 hogsteiger. I 2017 plukket vi ut rundt 50 hogster for befaringskompetanse og levert klage på 20 meldinger med til sammen 115 teiger. Resultatet har variert fra blankt avslag til oppheving av godkjenningen for enkelte teiger. Enkelte hogstøknader er også trukket tilbake, og hogstselskapene har signalisert at enkelte av hogstene ikke lar seg gjennomføre innenfor sertifiseringen.

Dammyrdalsveien

Fram til 2017 greide NOA å stanse byggingen av Dammyrdalsveien gjennom klager på vedtakene i saken. I 2017 skar Regjeringen gjennom og godkjente utbyggingen både etter markaloven og etter landbruksveiforskriften etter skogbruksloven. NOA mener at veien skulle avvises etter begge lovverk, men valgte kun å klage godkjenningen etter markaloven inn for Sivilombudsmannen – da denne delen av vedtaket vil kunne få en skadelig presedensvirkning, dersom vedtaket blir stående.

Sivilombudsmannen fikk også en klage basert på skogbrukslovgivningen, og valgte å se de to sakene under ett, med det resultat at de ikke formelt kunne behandle NOAs klage før også den andre saken var avklart i forvaltningen. I mellomtiden ble veien bygget. Imidlertid er saken nå (ved årsskiftet) tatt til behandling hos Sivilombudsmannen, og forhåpentligvis får vi medhold i våre prinsipielle innvendinger mot fortolkningen av markaloven.

Veibyggingen ved Dammyrdalsveien ble av NOA ansett som så alvorlig at vi valgte å aksjonere mot utbyggingen. På forsommeren fikk vi stoppet arbeidet gjennom hyppige aksjoner, men etter ferien startet arbeidet for fullt fra begge sider. NOA hadde en siste aksjon, der vi blokkerte all innkjøring av masser både fra Lommedals- og Sørkedalssiden, en aksjon som ble avblåst etter politiets inngripen i saken.

Linderudkollen

NOAs påvisninger av ulovligheter i forbindelse med anleggelsen av skiarenaen på Linderudkollen er foreløpig ikke fulgt opp av Byrådet. I tillegg er det kommet en søknad om asfaltering av skitraséene, noe som fullstendig endrer området karakter, særlig sommerstid. NOA har hatt en rekke møter med aktuelle instanser om saken, og har lagt fram fylldig dokumentasjon, men det ser ut til at det også her er lettere å få tilgivelse enn tillatelse. Saken er ikke avsluttet fra NOAs side.

Grefsenkollen

Eierne av skisenteret i Grefsenkollen ønsker å utvide anlegget og å bygge en stor stolheis fra Årvollssiden til toppen av Grefsenkollen. Traséen er tenkt lagt i rett linje gjennom eventyrskogen øst for den øvre delen av bakken. NOA har sendt inn forslag om fredning av eventyrskogen, men kan akseptere stolheis opp til eksisterende toppunkt for skiheisen. De som skal over toppen må kunne finne seg i å måtte la seg trekke opp den siste biten i dagens skitrekke. NOA har arrangert befarings for byråd Rina Mariann Hansen og sendt inn et fylldig innspill til Plan- og bygningsetaten.

Brunkollen-Muren

Skiforeningen ønsker å tilrettelegge den gamle veien mellom Muren og Brunkollen for preparering med stor maskin. Forslaget har vakt stor motstand i lokale naturvern- og friluftslivskretser. Skiforeningen og NOA arrangerte en felles befarings med et etterfølgende innspill fra NOA, der vi listet opp momenter som vi mener Skiforeningen må ta hensyn til. Saken er ikke avklart.

Samla plan for tilrettelegging

På årets markaseminar i regi av Fylkesmannen, tok markagrupperas leder, Bjørn Faafeng, til orde for at tilretteleggingen i Marka bør underlegges samlede planer, etter sammen struktur som samla planer for vassdragsutbygging. Ved å registrere områdenes ulike verdier, kan tilretteleggingstiltak lokaliseres der de gjør minst skade for det tradisjonelle friluftslivet og for naturen. Innlegget ble lagt merke til og kan danne et godt utgangspunkt for videre diskusjoner om tilrettelegging.

REDD GAMMELSKOGEN - Prosjekter tilknyttet Marka-arbeidet

NOA fikk i 2017 betydelige prosjektmidler til vårt arbeid med skogbruk og naturvern i Marka. Fra Oslo kommune fikk vi kr 550.000, og fra Miljødirektoratet kr 290.000,- til 3 prosjekter. I tillegg fikk vi, sammen med SABIMA og BIOFOKUS kr 90.000,- til en feltbok om indikatorarter. Til å gjennomføre

disse har NOA ansatt Oda Sofie Dahle som prosjektleder og Erik Kagge som feltregistrant.

Kurs i skogøkologi og registrering av indikatorarter

Høsten 2017 etablerte NOA en gruppe dedikerte frivillige for artsjakt. Det ble arrangert to kurs i artskartlegging der deltakerne lærte om indikatorarter i gammelskog og om kartleggingsteknikk. Målgruppene for kursene var folk med eller uten naturfaglig bakgrunn og det ble kurset 39 deltakere totalt. Etter kursene ble alle deltakerne invitert med på artsjakt i Marka. Disse turene ble arrangert hver helg etter at kursene var over i september. For å effektivisere kartleggingsarbeidet i Marka, gikk turene til områder som likevel skulle kartlegges. Det ble også arrangert en sosialkveld for alle som hadde deltatt på kurs og turer. Ti av deltakerne er gått inn i en ny gruppe som skal følge opp hogstmeldinger. NOA håper å kjøre nye kurs i 2018.

Hogstoppfølging

Allerede senhøsten 2016 intensiverte NOA oppfølgingen av hogster i Marka gjennom å følge opp godkjente hogster i områder som opplagt hadde natur- eller opplevelsesverdier. Oppfølging av hogstsakene opp mot forvaltningen er så langt i hovedsak fulgt opp av NOAs ansatte, men på sikt er målet å lære opp en stor gjeng frivillige, som både kan oppsøke omsøkte hogsteiger med sikte på å dokumentere biologiske verdier og opplevelsesverdier og skrive klager på aktuelle saker. Virksomheten har så langt reddet en lang rekke forekomster av trua arter, en del hogster er frafalt eller nektet, og ett område er kommet inn i vernearbeidet.

I perioden 1.11.16 – 31.12.17 har NOA gjennomgått alle innkommende hogstmeldinger, til sammen ca. 250 hogstmeldinger med til sammen i størrelsesordenen 1000 – 1.100 da berørte bestand. Av disse ble 52 hogstmeldinger med ca. 170 berørte bestand plukket ut for undersøkelser i felt på grunnlag av antakelser om store biologiske eller opplevelsesmessige verdier (f.eks. gammel skog, nærhet til registrerte sjeldne arter, lokalkunnskap).

Verken hogstmeldingene, skogoppsynet eller Naturbase hadde registrerte funn av rødlistearter innenfor de undersøkte hogstområdene. Likevel fant registrantene rødlistearter i halvparten av områdene (26 hogstmeldinger). Av disse huset 16 av områdene også truede arter. Totalt er det registrert i størrelsesordenen 450 nye funn av truede arter.

Registreringene av naturmangfold, supplert med informasjon om friluftslivs- og opplevelsesverdier har medført at NOA har sendt inn 28 klager på godkjenning av hogster. Videre har NOA sendt inn informasjon om artsfunn til skogoppsynet og/eller driftsoperatørene i forkant av hogst (f.eks. der klagefristen var utløpt) i 17 av sakene. Ved tre av befaringene ble det påvist grove brudd på skogbruksforskriftene og i fem tilfeller var hogstene gjennomført før vi rakk å komme ut på befaring.

Av de påklagede hogstene er så langt 12 endelig avgjort. NOA fikk fullt medhold i tre saker, delvis medhold/fastsetting av nye betingelser i 6 saker, 2 saker ble avvist og én hogstmelding ble trukket tilbake.

Bilder fra registrering i felt:

Sammenhengende villmark i Marka

I Byrådserklæring til Oslos byråd 2015-19 heter det at byrådet ønsker å ta vare på biologisk viktige områder, hundremeterskoger og sammenhengende villmark. NOA har påbegynt arbeidet med å se på hvordan Oslos siste naturskoger kan knyttes sammen og knyttes an til øvrige områder med naturskog i Marka. Prosjektet består dels av et kartarbeid, der all tilgjengelig informasjon legges inn og dels synfaringer av mulige spredningskorridorer og «øyer» med gammelskog eller velegnet biotop som gir artene mulighet til å vandre og utveksle gener mellom populasjoner i områdene mellom de gjenværende naturskogene.

Feltbok om skogøkologi og indikatorarter

Sammen med SABIMA og BIOFOKUS har NOA fått midler fra Konsul Haldor Viriks Legat til et feltheft for skogregistrering. Arbeidet skal slutføres i løpet av 2018.

KULTURLANDSKAP

Tanumplatået

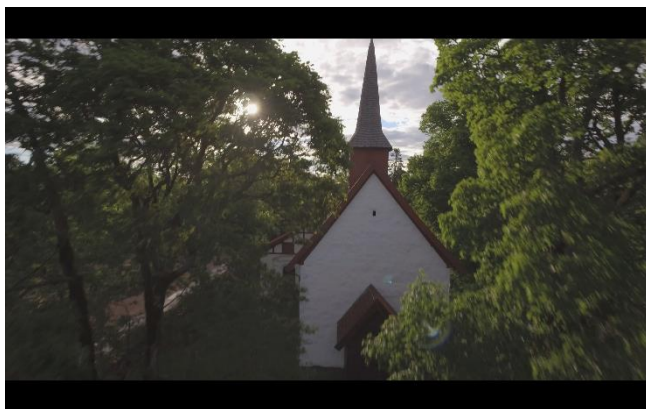
Følgende personer i styret arbeider særlig med Tanumplatået: Gjermund Andersen, Sigmund Hågvær, Espen Ulvin og Mona Hoel.

Det er avholdt et møte med fylkesmiljøsjeff i Akershus fylkeskommune om verneverdiene og vårt fullstendige og veldokumenterte forslag om landskapsvernområde av 2008. Avdelingen har mye å gjøre og har ikke fått noe mandat til å jobbe med saken. Tanumplatået er i dag dessverre ikke fylkets prioriterte kulturlandskap. Kulturlandskapskriteriene dekker ikke nødvendigvis fornminner, så Tanumplatået er et område som må behandles spesielt. Vi viste til heldig kombinasjon av kulturminnelov og naturmangfoldlov på Bygdøy, og at kulturlandskapet i Kolsås-Dælivann for 40 år siden ble vernet mot kommunens vilje. Dagens regjering mener dessverre at alt vern må være frivillig.

Kulturminneverdiene er tillagt fylkeskommunen, og faglige spørsmål hos riksantikvaren. Fylkesmiljøsjeff vil ta kontakt med fylkeskommunen for å komme videre i spørsmålet om vern. NOA har en viktig funksjon ved å holde saken varm.

Styret bevilget kr. 30 000 til filmskaper Mona Hoel for å lage en demonstrasjonsfilm over landskapet og de ulike natur- og kulturverdiene på Tanumplatået. Det er laget en kortversjon og en langversjon. Kortversjonen ble vist under et møte om kulturlandskap i Bærum arrangert av Bærum natur- og

friluftsråd 8. november på Bekkestua bibliotek.

I november sendte NOA inn protest på at Bærum kommune vurderte å endre vedtatt reguleringsplan for Tanumområdet, plan 1993022. Kommunen foreslo, imot rådmannens anbefaling, å anlegge en ny vei over fredete kulturminner til nye boliger syd for kirken. Det vil skade helheten i det historiske landskapet tett opp til kirken.

Skjøtsel og restaureringstiltak

NOA har med støtte fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA) videreført fra 2016 skjøtsel og restaureringstiltak i fire lokaliteter med truede naturtyper.

Dronningberget på Bygdøy naturreservatet består av kalklindeskog og er en naturtype med særdeles høy naturverdi. NOA har samarbeidet med Bymiljøetaten om å bekjempe fremmede arter her siden 2012. I 2017 ble det gjennomført tre dugnader der russekål, kanadagullris og russesvalerot ble ryddet i kantsonene til reservatet.

Fleskebakken er et område på om lag 12 dekar og ligger ved Veset gård i Vormsund. Etter forespørsel fra og i samarbeid med grunneiere har NOA satt i gang slått og restaureringstiltak av engen. Engen

ble først slått på forsommeren for å fjerne uønskede arter (hundekjeks og bringebær), og senere tre dugnadsøkter på høsten for å slå hele arealet.

Solbakken øst i Nannestad er en lågurtslåtteng med en rik engflora med bl.a. funn av den sjeldne enghaukeskjegg, som er i ferd med å gro igjen. NOA har i samarbeid med leietaker og grunneier videreført skjøtselstiltakene fra 2016, med tre ryddedugnader og en slåttedugnad, i den mest verdifulle delen av engen. Det ble ryddet ca 3 dekar kratt og trær i engkantene og spredt på lokaliteten. Den midtre og mest verdifulle delen av engen ble slått. Funn av enghaukeskjegg (VU) ble lagt inn i artsobservasjoner.no

Ulsrud. På nordsiden av t-banestasjonen er det en fuktig næringsrik eng med potensial til slåtteeng, men i dårlig hevd. I samarbeid med Bymiljøetaten og Naturvernforbundet i Oslo sør satte NOA i 2016 i gang restaurering av nordsiden av engen. Sørsiden slås av BYM annethvert år. Skjøtselen er videreført i år med slått to ganger på forsommeren der uønskede arter ble fjernet, samt en gjennomgående slått på høsten.

Det har vært bra oppmøte og bistand fra ivrige kulturlandskapsentusiater på alle disse omtalte aktivitetene. Dugnadene ble annonsert overfor kulturlandskapsgruppa i NOA, og bredt både på nettsider og facebook.

AREAL OG SAMFERDSEL

Kommuneplan for Oslo

NOA leverte en fylldig høringsuttalelse til utkastet til Samfunnsdel og arealstrategi for kommuneplanen som skal gjelde fram til 2040. I uttalelse ba vi om sterkere styring av veksten, slik at byens grønne elementer kan bevares og videreutvikles. Uttalelsen hadde egne kapitler om bevaring av oslonaturen, arealbruk, Marka, fjorden, Groruddalen og Sørkedalen, i tillegg til å støtte uttalelser fra lokallagene.

Kommuneplan for Bærum

Både i høringsuttalelse og i direkte innspill til politikerne appellerte vi om at Tanumplatået skulle underlegges sterkere beskyttelse, uten at flertallet i kommunestyret tok noen notis av anmodningen. Bærum manglende vilje til å sikre Tanumplatået styrker oss i overbevisningen om at nasjonalt verdifull natur og kultur, som Tanumplatået, må forvaltes gjennom nasjonalt vern og nasjonal forvaltning.

Reguleringsplan for Filipstad

Lokallaget i Oslo Vest har på vegne av NOA, og i samarbeid med andre lokale krefter og fagmiljøer utarbeidet en alternativ reguleringsplan for Filipstad som sikrer mer grønt, bedre allmenn adkomst til fjorden, mindre trafikkbelastning og muligheter for å bevare Bestumstranda bilfri gjennom å legge motorveien i kulvert. Forslaget er ikke fanget opp av Plan- og Bygningsetaten, men en del politikere har fattet interesse. Målet er at vårt forslag skal utredes på lik linje med etatens.

Ny E-16 og Ringeriksbanen

NOA har uttalt seg om planprogrammet for dette som ser ut til å bli ett av de største naturdeleggelsesprosjektene i nyere tid, med en 100 meter bred trasé gjennom Ringeriksnaturen og de rike kulturlandskapene der. På Akershussiden vil det meste av traséen gå i tunnel, men riggområder og tverrslag vil kunne gjøre stor skade lokalt, blant annet på Tanumplatået.

Fornebubanen

I samarbeid med lokallagene avga NOA høringsuttalelse om Fornebubanen, der vi støtter at det anlegges bane, men ber om at det tas vesentlig mer hensyn til de grønne verdiene i traséen enn det høringsutkastet legger til grunn, og viser i den sammenhengen til en rekke overordnede føringer for byutviklingen.

Skytebane Lahaugmoen

Regjeringen har klart det mesterstykket det er å ta ut en stor, firkantet bit av Marka for å bygge skytebane på arealet. Stortinget sa nei til skytebaner i Marka da Markasloven ble vedtatt, men det lar seg forbigå ved å ta området ut av Marka. NOA har protestert mot skytebaneplanene, og vil følge opp saken i samarbeid med lokallagene rundt Gjelleråsmarka og lokale miljøorganisasjoner.

Taraldrud

NOA støttet fellesuttalelse fra OOF og FNF- Akershus om innflyngstraséene til helikopterbasen på politibasen på Taraldrud. Disse må i større grad unngå de viktige friluftsområdene i nærmarka.

Sykle, så klart

Prosjektets målsetning er å gi folk erfaring med elsykler, noe som vil redusere bilbruken. Prosjektet er støttet økonomisk av Oslo kommune, Akershus fylkeskommune og Helsedirektoratet. NOA har i samarbeid med Moveabout og sykkelbutikkene EVO Elsykler (Skøyen og Sandvika), Schuchi (Sandvika) og Buddy Bikes (Økern) lånt ut elsykler til bedrifter i Oslo. Ti store arbeidsplasser har deltatt i prosjektet. Disse er Renovasjonsetaten, Oslo Rådhus, JM Norge AS, Regnskogfondet, Framtiden i våre hender, Naturvernforbundet, Statkraft, Statnett, Helseetaten i Oslo og Bymiljøetaten, Oslo kommune. NOA alene og sammen med lokallagene har gitt informasjon og lånt ut elsykler på en rekke arrangementer. De viktigste har vært Klimatoppmøte i Grodruddalen, LoVeSe-arrangementet, Sykkeldag på Sankt Hanshaugen, Transportsykkeltreff, Bærekraftig liv på Mortensrud, Sandvika-dagene, Bærum kommunes markering av europeisk mobilitetsuke og bydelsdag i Alna. Videre er det gitt informasjon om prosjektet på sosiale medier og i en reklamefilm vist på oslo-kinoene. I juni ble det vedtatt å overføre prosjektet fra NOA til NNV for å styrke prosjektorganisasjonen. 170 ulike brukere har lånt sykkel.

ARRANGEMENTER

Møter på Litteraturhuset

Det har vært arrangert møter på Litteraturhuset høsten 2017:

«Det grønne skiftet og naturen» var tema for debattmøte mellom de politiske partiene 29. august. Kan vi sikre at det grønne skiftet blir grønt? Er naturen glemt i det grønne skiftet? Tar valg av virkemidler for å få ned klimaskadelige utslipp tilstrekkelig hensyn til effektene på det biologiske mangfoldet? Styres det grønne skiftet for mye av økonomiske interesser? Dette var tema som ble debattert mellom partirepresentantene og med aktiv deltakelse med spørsmål og kommentarer fra en rimelig velfyllt møtesal.

«Vår nære villmark» var tema på møtet 7. november med nærmere 150 personer til stede. Forfatter og fotograf Marius Negård Petterson fortalte og viste bilder fra sine seks månedslange turer ut fra Oslo. Foredraget handlet om turglede, om å se muligheter og om storslått natur i våre nære omgivelser. Videre orienterte Gjermund Andersen om NOAs forslag til utvidet vern for Nordmarka – Krokskogen. Området har store naturverdier, er viktig for friluftslivet for et stort antall mennesker og har stor betydning som kjerneområde for mange truede arter.

Sidesprang 2017

Det har vært arrangert to «Sidesprang» i 2017. Det ble forsøkt å få til to til, men de strandet på for lite mannskap til å bistå med gjennomføringen.

Sidesprang i Kongeskogen på Bygdøy. Kongsgården hadde 10. april et bredt arrangement i Kongeskogen, der NOA, 4H og Skogselskapet deltok på ulike vis. Mange lot seg friste til å ta NOAs sidesprangtur inn i Kongeskogen og oppleve den magiske stemningen. NOA delte også ut over 500 naturkart til turgåere. Villa Gjøa som lenge har stått stengt, ble samtidig gjenåpnet etter at 4H har bidratt til å gjøre om dette til en matpakkekafe og naturmøtepunkt.

Sidesprang i Østmarka ble gjennomført 17. september. Mange satte pris på å bli lokket bort fra grusveien og i stedet få en tur gjennom trollskog. NOA Sør, Østmarkas venner og NOA sto bak arrangementet. Ruta gikk i eventyrskog fra Sarabråten til Kroktjern, der det var bålkafe, kjeks og informasjon for de 250 – 300 som kom innom bålplassen. Returen til Sarabråten var for anledningen merket langs den blåmerkede stien over høgdedraget mot Hauktjern.

Naturgledeturer

Familietur til Lutvann: Tradisjonen tro arrangerte vi høsttur med skogvokter i Østmarka til Lutvann. Arrangementet ble annonsert på Hva skjer i Oslo i tillegg til NOA kanalene. De fleste deltakerne kom via Hva skjer i Oslo. Det var stor oppslutning rundt turen på tross

av regn og høst i skogen. Det kom fram ønsker om flere slike turer, da flere uttrykte usikkerhet med å ta med seg barn på tur i ukjent skogsterreng. Fiskeaktiviteten var populær.

Introduksjon til norsk natur og friluftslivstradisjon for innvandrerfamilier.

NOA arrangerer turer med formål å forklare hvordan vi kan bruke marka som rekreasjonssted. Temaer vi tar opp er allemannsretten, turløypemerking og informasjon om de vanligste plantene i skogen, med fokus på hva som kan sankes og spises. I samarbeid med Naturvernforbundet sentralt og Interkulturell Kvinnegruppe arrangerte vi tur til Lutvann med fokus på internasjonal turmat. Turen til Lutvann var en familietur der det deltok både familier fra Interkulturell Kvinnegruppe og fra Naturvernforbundet i Groruddalen.

Skole og barn

NOA har gjennomført to prosjekter med formål uteskole.

Frognerbekken: et samarbeid med Skøyen skole og blant andre NOA, der alle klassetrinnene har deltatt og Frognerbekken har blitt studert fra Sognsvann til Frognerstranda i ett treårig prosjekt. NOA bidro med kunnskap om artsmangfold i og rundt elveløpet i uteskoledelen av prosjektet, samt utarbeidet en folder om elveløpet som ble brukt av elevene.

Lærerkurs: I samarbeid med skogvokterne i Lillomarka og Østmarka gjennomførte NOA to kurs for lærere om uteskole. Kursene hadde to formål; å gi inspirasjon til hvordan vi kan bruke skogen og naturen som læringsarena i alle fag og å gi lærere kjennskap til bynære skogsområder, slik at de selv kan ta med elevene til disse områdene. Det deltok til sammen 25 lærere fra mer enn 10 ulike skoler. Kursene ble svært vel mottatt. Mange lærere pekte på at de kjente Makra for dårlig til å tørre å ta med seg klassene sine på tur. Det var også vanskelig å få lov å bruke læringstid ute i skogen. Et flertall ønsket at vi skulle gjenta kursene og at vi også måtte invitere med rektorer på kursene for å øke forståelsen for verdien av uteskole.

Naturutstilling på Vøyenvolden gård: I oktober og november arrangerte NOA naturutstilling for barnehager på Vøyenvolden gård på Sagene. Fortidsminneforeningen i Oslo og Akershus lånte ut stabburet på gården, der stilte vi opp utstillingsboksene med ta-og-føle på utstillingen fra Naturvernforbundet, samt en utstoppet oter. Det kom i alt 8 barnehager og ca. 260 barn til utstillingen. Opplegget ble godt mottatt og bør gjentas.

Andre arrangementer der NOA har deltatt

NOA har deltatt på mange ulike arrangementer der vi har vist frem hva NOA står for, vervet medlemmer og aktive til organisasjonen. Dette er ressurskrevende, og vi trenger stadig nye hjelpere for kunne dekke arrangementene.

16.05.17 åpnet NOA dørene på Frønsvollen for seniorgruppa i DNT. Dette er et samarbeid vi viderefører fra 2016. Mer enn 50 turglade seniorer var innom Frønsvollen og spiste lunsj før de fortsatte turen mot byen.

NOA deltok med stand på «Gammeldags jul» på Vøienvolden gård, Sagene, og på «Julemarked» på Norsk Folkemuseum. Inntektene fra salg av kalendere, medlemskap og bøker ble på ca. 10 000,- samlet for to helgers aktivt arbeid. I tillegg til den direkte økonomiske gevinsten kommer synligheten og samtalen med naturverninteresserte besøkende. Det var et stort besøk på standen vår alle dagene vi deltok.

Frønsvollen

Driftstyret er utvidet med to medlemmer i løpet av 2017, Pål Hustad og Paulina N. Dudzinska. 2017 ble nok et år med godt samarbeid med Bymiljøetaten og med Kongsgården som forsyner oss med beitedyr. Antall dyr reduseres til 3 i 2018 for å forlenge beitesesongen.

Det ble gjennomført fire helgedugnader og en rekke individuelle prosjekter. Ombygging av arkivrommet, vinduvedlikehold med linolje, gulvarbeider på loftet i låven, nymontering av slipestein, materialproduksjon på stedets sagbruk, samt forsterkning av Agria-harv inngår blant årets praktiske prosjekter. Sti gjennom eventyrskog fra Frognerseteren til Frønsvollen er nå skiltet og merket. I tillegg er ca 1 km rundløype nord for Frønsvollen merket. Fuglekasserens, vedforsyning og våronn i kjøkkenhage inngikk også i vårens aktiviteter. Vi har plass for ytterligere parselldyrkere. Birøkterne har hatt et aktivt år. Det ser ut til at de har lyktes med et nytt bisamfunn i en kube nr 2.

Til tross for Frønsvollens unike grunnlag for ferieliv lyktes vi ikke med å fulltegne feriekalenderen. Høsten ga oss en lang barmarkperiode. Vi mangler fortsatt stallvakter som kan sette oss istand til "sikker" åpning hver helg. Oslo Vest mobiliserte sterkt i slutten av november og erfarte at stallvakt kan være meningsfylt og trivelig for flere lokallag. Frønsvollen har fortsatt kapasitet til flere NOA arrangementer og opphold for NOA medlemmer.

Aktivitetdagen i september forsvarte også i år sin posisjon som årets best besøkte arrangement. Det var flere hundre innom Frønsvollen den dagen. Barn og voksne deltar på potetsanking, spikking og andre uteaktiviteter. Tilbudet retter seg spesielt mot barnefamilier.

ORGANISASJONEN

NOA er Naturvernforbundets fylkeslag i Oslo og Akershus.

Årsmøtet 2017

NOAs årsmøte 2017 ble avholdt 21. mars, med 35 medlemmer tilstede. Innkalling og dagsorden ble godkjent. Lars Wilhelmsen ble valgt til møteleder og Maria Andersen til referent. Årsberetningen for 2016 ble gjennomgått og enstemmig godkjent. Årsmøtet godkjente videre regnskapet for 2016, arbeidsprogrammet for 2016-2017 og budsjettet for 2017.

Valget på årsmøtet 2017 ga følgende sammensetning:

Styresammensetning:

Gjermund Andersen, leder, på valg i 2018
Sigmund Hågvar, nestleder, på valg i 2018
Aud Kvam, styremedlem, på valg i 2018
Espen Ulvin, styremedlem, på valg i 2019
Randi Wilhelmsen, styremedlem, på valg 2019
Varamedlemmer:
Jørn Erik Bjørndalen, på valg i 2018
Karoline Saubrekka, på valg i 2018
Mona Hoel, på valg 2018

Styremedlemmer fra Natur og Ungdom (utnevnes av NU)
Styremedlem: Vi har i perioden ikke fått nye styremedlem fra NU
Varamedlem: Vi har i perioden ikke fått nye varamedlem fra NU

Valgkomite (alle på valg hvert år):

Eirik Wærner
Kathleen Rani Hagen
Sidsel Selvik

Revisor:

Revisjonsfirmaet Flattum & Co DA

Styrets arbeid

Styret har hatt 9 møter i arbeidsåret 2017-2018, inkludert stort styremøte med deltakere fra alle lokallagene.

Representasjon

Gert-Fredrik Malt har vært NOAs landsstyrepraesentant, med Sidsel Selvik som vararepresentant. Malt har deltatt på tre landsstyresamlinger i 2017. Til den siste samlingen i år oppnevnte styret Arild Jansen, da hverken Malt eller Selvik kunne møte. Miljøverndepartementet har opprettet et eget råd for forvaltningen av Marka, der NOA har fast plass. Gjermund Andersen er fra og med 2016 NOAs representant og Randi Wilhelmsen er vararepresentant. I flerbruksutvalget for Oslo kommuneskoger har Gjermund Andersen representert NOA, supplert av Bjørn Faafeng. Bjørn Faafeng har vært NOAs representant i Forum for Natur og friluftsliv (FNF) Akershus og Gjermund Andersen har representert NOA i FNF Oslo. Etter forslag fra NOA ble Lars Wilhelmsen på årsmøtet i Oslo og Omegn Friluftsråd, valgt inn i styret, og representerer NOAs synspunkt i rådet.

Med bakgrunn NOAs engasjement innen skogbruk i Marka, har NOA ved styreleder Gjermund Andersen, hatt et hovedansvar for Naturvernforbundets skogutvalg siden opprettelsen. Utvalget består av aktivister fra ulike deler av landet, engasjerte fagfolk deriblant en del ansatte fra SABIMA og WWF. Utvalget har hatt to møter i 2017, men hovedinnsatsen foregår i felt og i helt konkrete saker. I 2017 har utvalget vært engasjert i beskyttelse av nasjonalt verdifulle områder i Krøderen, Øvre Eiker, Tinn, Lier og Sigdal. Det er skrevet to kronikker; en i Klassekampen om hvordan et kvalitetsskogbruk bedrer økonomien, bevarer naturmangfold og binder mer karbon enn industriskogbruken. Den andre, publisert på nettversjonen av Aftenposten, var en argumentasjon for at vern og plukkhogst er effektive tiltak for å bevare og øke skogens karbonlager.

NOA og Skogutvalget arrangerte også en befaring for ledelsen i Statskogs skogavdeling til Oslo kommuneskog, med orientering om plukkhogst.

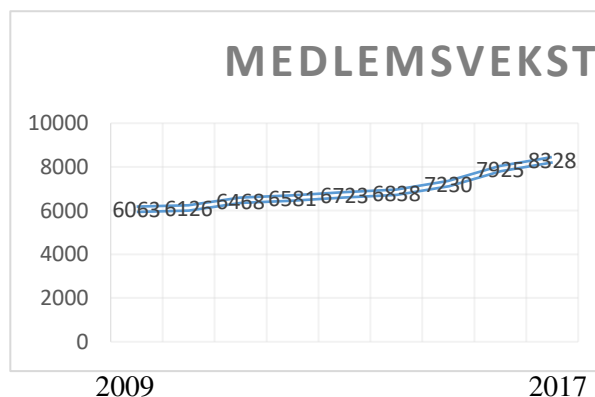
Samarbeid med andre

NOA har en spesiell rolle i Markaarbeidet. Å være vaktbikkje både for naturen og det enkle friluftslivet kan, og har skapt en del gnisninger med andre organisasjoner. NOA har derfor i 2017 prioritert å komme i bedre dialog med de andre Markaorganisasjonene for om mulig reetablere en mest mulig felles plattform. Derfor var det ekstra gledelig at Markaorganisasjonene sto samlet om avvisning av forslaget til ny skogbruksforskrift. Også gjennom FNF er det i ferd med å oppstå et konstruktivt samarbeid, og NOA har etablert felles treffpunkt med DNT-Oslo og Omegn og med Skiforeningen.

NOA har også et svært godt samarbeid med fagfolk blant annet fra SABIMA og WWF i skogsaker.

Verving og medlemstall

Det har vært verving ved våre arrangementer. Det er allikevel slik at flest medlemmer kommer via nettet. Til sammen har NOA fått om lag 403 nye medlemmer i 2017. Medlemstallet stiger fortsatt. Per 1.1.18 hadde NOA 8328.

Kontoret på Vøienvolden og Markaporten Søndre Sandås

Kontoret holder til på Vøienvolden, på Sagene. Det arbeides med å få etablert en avtale med Oslo kommune om å overta kontorlokaler på husmannsplassen Søndre Sandås ved Sognsvann og i tilknytning til dette opprette Markaportalen; et informasjons- og serviceområde ved inngangsporten til Marka.

Kommunens kvern maler langsomt. NOA har fått tilbud om å overta eiendommen Søndre Sandås ved Sognsvann, bysle tomten og leie et areal mellom T-banestasjonen og bommen inn til Marka for å etablere Markaporten, en grønn adkomst inn til Markas mest benyttede nærområde. I tillegg planlegger NOA å etablere kontor i hovedhuset og å bygge et eget møtelokalet i en gammel Markalåve.

NOAs planer har vært ute på en høring blant aktuelle etater og i bydelen, med stor støtte til prosjektet bortsett fra Bymiljøetaten, som har blant annet har anført at NOA må bekoste en

ombygging av parkeringsplassen, slik at denne ikke får dårligere kapasitet. Saken ligger nå i Byrådet, og NOA påvirker prosessen politisk.

Arbeidsgrupper

• Markagrappa	Bjørn Faafeng
• Driftsstyret for Frønsvollen	Nikolai Norman
• Arrangementsgruppa for 2017	Sidsel Selvik, Randi Wilhelmsen, Lars Wilhelmsen
• Fjordutvalget	Jørn Erik Bjørndalen
• Grevlingens redaksjon 2017	Ingunn Lund-Vang

Æresmedlemmer

Bredo Berntsen
Jens Gram
Jørgen Huse
Frithjof Funder
Finn Otto Kvillum

NOAs sekretariat

Det har i perioden vært 3,5 årsverk fordelt på følgende stillinger:

Gjermund Andersen: Arbeidende styreleder.

Maria Andersen: Kontorleder.

Rachel Bohlin: Kontorleder.

Siri Dharma Kaur Khalsa: Prosjektmedarbeider kulturlandskap og artsjakt (t.o.m. 30.09.17).

Thomas Krogh, Prosjektmedarbeider hogst og vern (t.o.m.02.11.17).

Kristin Hildre Rørvik, Prosjektmedarbeider Sykle, så klart (t.o.m. 31.07.17).

Oda Sofie Dahle, Prosjektleder Redd gammelskogen (f.o.m. 01.07.17).

Erik Kagge, Prosjektmedarbeider Redd gammelskogen (f.o.m. 01.07.17).

Jørgen Huse. Regnskapsmedarbeider (frivillig) hele perioden.

Aud Kvam og Olav Momyr. Frivillige hjelpere på kontoret i hele perioden.

NOAs PROSJEKTER

NOA fikk i 2017 støtte til følgende prosjekter:

- Aktivitetsmidler fra Akershus fylkeskommune: Sidesprang i Akershus og Rødlista Go (artsjakt)
- Aktivitetsstøtte Oslo kommune: Sidesprang i Marka, familieturer, Frønsvollen, Sykle så klart, det enkle friluftsliv: ta vare på det du har, intro til naturen.
- Oslo og Akershus: Prosjekter for bevaring av kulturlandskap og skjøtsel
- Miljødirektoratet: Introduksjon til norsk natur for innvandrere, rettet mot barnefamilier.
- Naturlige skolesekken: Skolesamarbeid.
- Oslo, Akershus, Helsedirektoratet: Støtte til prosjektet Sykle, så klart!
- Oslo kommune: Bevaring av gammelskog og Kurs gammelskog
- Grønne midler Sagene: Naturutstilling for barnehager
- Sparebankstiftelsen: Utvikling av naturutstillingsbokser for NOA.

I samsvar med disse søknadene har vi gjennomført prosjekter beskrevet under våre arbeidsområder: Marka, Kulturlandskap, Areal og samferdsel og Aktiviteter.

Informasjonsarbeid

Grevlingen – NOAs medlemsblad

Grevlingen er NOAs medlemsblad, og hadde 4 utgivelser á 20 sider i 2017, med et økende opplag på 5900 eksemplarer ved utgangen av året. Grevlingen ble utgitt i februar, mai, august og oktober. Ingunn Lund-Vang har vært redaktør for Grevlingen siden 1. juni 2016.

- Nr. 1/2017 var hovedtemaet gjenbruk og et bærekraftig friluftsliv
- Nr. 2/201 var hovedtemaet skogvern
- Nr. 3/201 var hovedtemaet #miljøvalg
- Nr. 4/2015 var hovedtemaet bærekraftig skogbruk

NOAs ark - NOAs nyhetsbrev

NOAs Ark ble sendt ut 6 ganger i løpet av året 2017. Nyhetsbrevet har vært på 1 side og skal være en kort omtale av fagsaker og de kommende aktivitetene. NOAs Ark legges også ut på hjemmesiden. Distribusjonslisten på 3500 medlemmer.

Andre utgivelser

- Markakalender
 - Markakalenderen for 2018 ble ferdigstilt i midten av oktober. Turbeskrivelsene er i stor grad lagt til områder der NOA har hatt ett spesielt engasjement i 2017; kulturlandskapet på Tanum, Dammyrdalen og arts mangfoldet i gammelskogen. Kalenderopplaget var i år på 2500 eksemplarer. Per 20.12.17 var opplaget nesten utsolgt.
 - Reklame og info om kalenderen er publisert i Grevlingen og på NOAs hjemmesider.
 - Salget har hovedsakelig foregått som postordre, men også gjennom salg fra Markastuene, samarbeidspartnere på Sagene, stands på julemarkedet på Folkemuseet, Gammeldagsjul på Vøienvolden og på kontoret. Salget fra Markastuene, der vi legger ut kalendere med vedlagt giro, fungerer godt og gir også positiv effekt når det gjelder synlighet og støtte.
 - Noe av opplaget blir benyttet som gaver og vervepremier i løpet av vår 2018.
- «Når klodens grenser overskrides» et essay av Bredo Berntsen.
- «Grønne tekster» av Bredo Berntsen
- «Hvorfor Naturvern?» redaktør Gjermund Andersen

I mediene:

Selv om vi skulle ønske et sterkere fokus på naturvernet i media, har 2017 utmerket seg med en times fjernsynsprogram om skog, der Marka var ett av to fokusområder («Min Natur» med Gjermund Andersen), et halvtimes innslag i Ekko om skogbruket og Markaforskriften med Oda Sofie Dahle, Erik Kagge og Gjermund Andersen, to kronikker om skog, flere leserinnlegg og deltakelse i radioinnslag.

Hjemmesiden

Hjemmesiden har blitt noe modernisert det siste året. Det gjenstår fortsatt en oppgradering av undersidene. Styret ser imidlertid at det trengs en revitalisering av siden, og en viss omorganisering av innholdet. Endringsmulighetene begrenses noe av kodene fra NNV sentralt. Siden er NOAs ansikt utad og skal bidra til informasjon om NOA, vise NOAs standpunkter i aktuelle saker, NOAs aktiviteter og arbeid i foreningen. Hjemmesiden skal også benyttes til å spre naturglede og naturkunnskap. I tillegg fungerer hjemmesiden som NOAs offentlige bibliotek, der medlemmer og interesserte skal kunne finne dokumenter fra saker vi har jobbet med. Nettadresse: www.noa.no, ansvarlig redaktør: Maria Andersen.

Facebook

NOA er tilstede i sosiale medier. Målet er å formidle aktiviteter i nåtid, og nå ut til en større gruppe enn de som besøker vår hjemmeside. Facebooksiden skal også fungere som en link til NOAs hjemmeside. I 2017 har vi fått 500 nye følgere på siden, og har nå passert 2400 følgere totalt. Adresse: <https://www.facebook.com/naturvern>. Vi har også opprettet en lukket gruppe for aktive i NOA, der vi sprer informasjon om aksjoner, kurs og andre aktiviteter for frivillige som vil engasjere seg. Facebook var et nyttig verktøy ved aksjonene i Dammyrdalen i løpet av 2017. NOA driver i tillegg gruppene «Bevar Markagrensa», «Redd gammelskogen» og «Sykle, så klart». Den siste ble overført til NNV 31.07.17.

Twitter og Instagram

En rekke aktuelle markasaker er nå kommentert på Twitter av lederen for Markagrappa Bjørn Faafeng: @Markabjorn twitterer om #OsloMarka, #Oslofjorden og #Oslovassdrag. NOA har opprettet en konto på Instagram: @eventyrskoger, som Maria Andersen administrerer. Saker i kontoen blir merket med slagordet #skogenmin. Bruk gjerne denne (#skogenmin) når dere publiserer bilder på nett.

ØKONOMI

Årsregnskapet (bakerst i Årsberetningen) er framlagt under forutsetning om fortsatt drift. Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapets avslutning som endrer forutsetningene eller resultatet. Regnskapet har vært ført av Jørgen Huse.

Om regnskapsføringen

NOA fører i hovedsak regnskapet etter kontantprinsippet. Det betyr at inntekter og utgifter først bokføres når inntektene kommer og når utgifter blir betalt. Unntak er lønn og tilhørende utgifter (skatt, feriepenger, pensjon mv.), MVA-kompensasjon og kalendersalg. NOA er ingen økonomisk forening og har derfor ikke plikt til å føre regnskap etter regnskapsloven og har heller ikke revisjonsplikt. NOA har likevel valgt å få regnskap revidert av autorisert revisor.

Medlemskontingent

Kontingentandelene fra NNV til NOA for 2016 ble på kr 727 503 som er en økning på ca. kr 32 000. Kontingenten er fastsatt i NNVs vedtekter, og beregnes ut fra medlemstall i ulike kategorier og hvor mange av medlemmene som er organisert i lokallag. Eventuelle nye lokallag i Oslo vil gi en framtidig økning. Medlemstallet økte med 5 % fra 2017 og var 8328 ved utgangen av 2017.

Økonomisk støtte og gaver

I 2017 har NOA mottatt kr 500 000 i driftsstøtte fra Oslo kommune og kr 128 500 fra Akershus fylkeskommune. NOA takker hjerteligst for disse viktige bidragene til foreningens drift.

NOA har mottatt gaver fra private givere også i 2017. Kr 31 799 ble mottatt som generell støtte, hvorav det meste er gave med mulighet for skattefradrag. Grasrotandelen fra Norsk Tipping var i 2017 på kr 30 306. Disse gavene betyr mye for NOAs muligheter til å øke aktiviteten. Styret takker hjerteligst!

MVA-kompensasjon

Fra og med 2009 kan det søkes om refusjon av MVA. NOA tilfredstiller kriteriene for MVA-refusjon. For 2017 utgjør dette kr 129 635 som er på nivå med kompensasjonen i 2016.

Salg og andre inntekter

I 2017 ble det solgt kalendere for kr ca 175 000 kroner som er ganske likt med 2016-salget. Kalenderen innbrakte et overskudd på ca 120 000,-, noe høyere enn i 2016. I tillegg ble det solgt bøker og annet for nesten kr 10 000. Vi mottar royalty for salg av boka «De siste eventyrskogene».

Prosjekter

NOA fører regnskap både for selve foreningen og for hver enkelt aktivitet som mottar ekstern pengestøtte. Det er NOAs ansatte, medlemmer, tillitsvalgte og innleide som gjennomfører prosjektene. Prosjektene belastes direkte kostnader. Videre fordeles NOAs lønnskostnader mellom foreningen og hvert prosjekt etter medgått tid for de ansatte. NOAs kontorkostnader fordeles på samme måte og utgjør i snitt 20 % av lønnskostnadene.

For prosjekter som ikke avsluttes innen utgangen av året, vil resterende penger avsettes til neste driftsår. Styret tar en gjennomgang av alle prosjekter på nyåret og tar da stilling til hva som gjøres med eventuelle under- eller overskudd i det enkelte prosjekt. Normalt er det NOA selv som dekker underskudd eller inntektsfører overskudd dersom prosjektet er avsluttet. Det gjøres ingen verdivurdering av løpende prosjekter pr 31.12. Det kan tenkes at det er avsatt for mye eller for lite penger til å videreføre og avslutte det enkelte prosjekt. En slik verdi eller gjeld er ikke med i regnskapet. Styret mener at det ikke er noen store skjulte tap i løpende prosjekter. Det kan forekomme at prosjekter har en «negativ avsetning» ved årsskiftet fordi penger er brukt før den lovede støtten er mottatt. Det er ingen slik negative prosjekttall ved dette årsskiftet.

NOA mottok til sammen kr 1 688 208 i prosjektstøtte i 2017 inkludert noe salgs- og overnattingsinntekter på prosjekt Frønsvollen. Ved utgangen av 2017 hadde NOA avsatt kr 1 533 297 bundet til prosjektformålene inkludert Frønsvollen. Disse prosjektmidlene bidrar til at NOA har en god likviditet og renteinntekter.

Nesten halvparten av bruttokostnadene til lønn i NOA er dekket inn ved at personalkostnader er fakturert på de ulike prosjektene de ansatte har vært engasjert i, se oversikt i eget prosjektrengskap. Denne andelen har vært stabil på ca. 1/3 i flere år men utgjorde en større andel i 2017.

I 2017 ble ni prosjekter avsluttet. NOA dekket underskudd på to av prosjektene og inntektsførte overskudd fra to andre. Netto utgifter ved disse fire prosjektavslutningene var kr. 1685. De øvrige prosjektene ble avsluttet ved at over- og underskudd ble ført mot et hovedprosjekt (Kulturlandskap) og for prosjektet El-sykkel ble overført til NNV.

Økonomisk utvikling

Regnskapet for 2017 viser et overskudd på kr 261 598. Det var budsjettet kr 0 i resultat. Overskuddet skyldes først og fremst mer bidrag fra prosjektene enn budsjettet og lavere utgifter enn budsjettet. Salgsinntektene ble noe lavere enn budsjettet. NOAs egenkapital er nå på kr. 1 240 849, som tilsvarer ca. 8 måneders drift av NOA med dagens utgiftsnivå. Likviditeten er god. Bankinnskudd var ved utgangen av 2017 på kr 2 958 537 Samtidig var det satt av betydelig beløp til prosjektene; kr 1 533 297.

Note 10 til regnskapet spesifiserer lønns- og honorarkostnadene til ledelsen i NOA. Det fremgår at lønningene ikke er for høye. Husleien reflekterer den beskjedne standarden på lokalene. Det er styrets oppfatning at NOA drives effektivt og kostnadsbevisst.

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS - RESULTATREGNSKAP 2017

	2017	noter	2016	2017	budsjett	2016
				("prosjekt NOA")		
Inntekter						
Off. bidrag driftstilskudd	628 500	4	734 550	628 500	600 000	734 550
Salgsinntekter	188 500	6	191 429	188 500	300 000	191 429
Nyvervede medlemmer	2 775		10 200	2 774	20 000	10 200
Kontingentandeler NNV	755 753		727 503	755 753	750 000	727 503
Andre inntekter	410 688	5	431 606	410 688	400 000	431 606
Prosjektbidrag/inntekter	1 753 949	7	1 612 553	0	0	0
Delsum	3 740 164		3 707 841	1 986 215	2 070 000	2 095 288
Underskudd prosjekter	215 695	7	118 601	0	0	0
Prosjektoverskudd til NOA	13 852	7	-	13 852	0	0
Finansinntekter	29 989		23 089	29 989	22 000	23 089
Sum alle inntekter	3 999 700		3 849 531	2 030 056	2 092 000	2 118 377
Utgifter						
Lønn/honorarer inkl. sos.utg.	1 688 209	9	1 572 733	942 891	1 120 000	1 080 132
Grevlingen	220 620		204 610	220 620	250 000	204 610
Salgsutgifter	53 625	6	61 950	53 625	80 000	61 950
Kontorkostnader	374 726	8	324 709	374 726	400 000	324 709
Transport- og reisekostn.	14 074		4 912	4 649	40 000	4 912
Diverse utgifter	302 595	9	34 664	154 676	200 000	34 663
Prosjektutgifter, diverse	236 835	7	365 647			0
Delsum	2 890 684		2 569 224	1 751 187	2 090 000	1 710 976
Ubrukte prosjektmidler avsetn.	830 147	7	872 906			0
NOAs dekning av prosjekt	15 536	7	22 290	15 536	0	22 290
Finanskostnader	1 734		1 044	1 734	2 000	1 044
Sum alle kostnader	3 738 101		3 465 465	1 768 457	2 092 000	1 734 310
Resultat	261 598		384 066	261 599	0	384 066,39

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS - BALANSE

Balanse pr. 31.12	2017	note	2016
Eiendeler			
Fordringer			
Debitorer utestående salg	25 000	6	26 526
Debitorer diverse	131 176	1	273 446
Sum fordringer	156 176		299 972
Bankinnskudd	2 958 537	2	2 292 348
Depositum husleie	37 016		37 016
Kasse	7 479		13 057
Sum eiendeler	3 159 208		2 642 393
Egenkapital			
Livsvarige medlemmers fond	55 406		55 406
Jubileumsfond	93 000		93 000
Egenkapital	1 090 443		828 845
Sum egenkapital	1 238 849		977 251
Gjeld			
Kreditorer ekskl. pensjon	3 773	3	50 152
Kreditor pensjon	113 571		131 049
Kreditor lønn	10 000		5 513
Skattetrekk	53 846		51 661
Skyldig arbeidsgiveravgift	36 742		31 957
Avsatt feriepenger	148 230		152 181
Avsatt arb.g.avg. på feriepenger	20 900		21 457
Sum netto prosjektavsetninger	1 533 297	8	1 221 172
Frønsvollen	78 347		
Aktivitetsstøtte Oslo	70 939		
Friluftsliv Akershus	50 000		
Utstilling Sparebank	121 912		
Markaopplevelser	200 000		
Kulturlandskap	108 603		
Skogprosjekt	166 076		
Registrering hogst	37 716		
Registrering Oslo	357 234		
Reg.kurs gammelskog	42 626		
Alnaskolen	107 839		
Naturen som inkl.arena	98 948		
UDE lærerkurs	12 482		
Viriks legat 3 bøker	80 575		
Sum gjeld	1 920 359		1 665 142
Sum gjeld og egenkapital	3 159 208		2 642 393
Egenkapital 31.12.2016	977 251		
Overskudd 2017	261 598		
Egenkapital 31.12.2017	1 238 849		

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS REGNSKAP 2017

Noter til regnskapet

1 Debitorer (utenom salg)

Digiflow - dobbeltbetaling 2017	938
Skyldig pensjon for 2016	603
MVA-kompensasjon mottatt januar 2018	129 635
	<u>131 176</u>

2 Bankinnskudd

Konto 1280 05 02347	1 027 101
Konto 1280 60 90113	1 861 436
Konto 1280 60 71976 (skattetrekk-konto)	70 000
	<u>2 958 537</u>

3 Kreditorer

Hustad - vedlikehold Frønsvollen	3 773
	<u>3 773</u>

4 Offentlige bidrag - driftstilskudd

Oslo kommune - driftstilskudd	500 000
Akershus fylkeskommune - driftstilskudd	128 500
	<u>628 500</u>

5 Andre inntekter

Private bidrag	31 779
Grasrotandel Norsk tipping	30 306
MVA-kompensasjon - mottatt januar 2018	129 635
Fakturert kontorhold (prosjekter)	147 919
Annet	71 049
	<u>410 688</u>

6 Salgsinntekter (brutto)

Salg av kalender inkl. stip.salgsinntekt januar 2018	174 928
Annet salg	9 783
Royalti av boksalg	3 789
	<u>188 500</u>

Salgsutgifter

Tillaging av kalender	53 625
Annet	0
	<u>53 625</u>

7 Prosjekter - over- og underskudd

Se egen prosjektoversikt

8 Kontorkostnader (inkludert posten diverse)

Lokalleie	162 696
Forsikring	10 701
Strøm	16 995

Porto	13 091
Tele- og datautgifter	47 453
Multifunksjonsmaskin (kopi, printer...)	37 231
Andre kontorutgifter	86 319
	<hr/>
	374 486
	<hr/>
9 Diverse utgifter	
LVO Nordmarka avsluttet 2016 utgifter i 2017	25 171
Søndre Sandås	60 104
Tanumplatået	34 714
annet	34 687
	<hr/>
delsum	154 676
	<hr/>
Kontorutgifter til prosjektene	147 919
	<hr/>
	302 595
	<hr/>
10 Honorarer til dagligleder, styre og revisor	
Gjermund Andersen (betalt styreleder hele året i 100 % stilling, inkl. feriepenger, pensjonsutgift og arbeidsgiveravgift)	574 000
Maria Andersen (kontorleder hele året i 60 % stilling samt 20 % ekstra i 1 1/2 måned. Inkl. feriepenger, pensjonsutgift og arbeidsgiveravgift.	328 000
Styret utover styreleder	0
Revisor	29 375
	<hr/>
	931 375
	<hr/>

NOA PROSJEKTER 2017
Samlet oversikt

	Prosjekt:	Inntekter	Fakt.lønn	kmgodtgj.	Kontor	Diverse	Sum utgifter	Resultat	Tidl.avsatt	Til disp.	
1	Frønsvollen	30 948,88				45 618,98	45 618,98	-14 670,10	93 016,76	78 346,66	
2	Aktivitetsstøtte Oslo	100 000,00	24 218,00		4 843,00		29 061,00	70 939,00	0,00	70 939,00	
4	Grønne midler Sagene	10 000,00	9 824,00		1 952,00		11 776,00	-1 776,00	0,00	-1 776,00	avs.**
5	Friluftsliv Akershus						0,00	0,00	50 000,00	50 000,00	
6	Rødste Akershus	25 000,00	20 294,00	468,00	4 058,00		24 820,00	180,00		180,00	avs.**
7	Utstilling sparebank	152 000,00				30 088,00	30 088,00	121 912,00		121 912,00	
10	Markaopplevelser						0,00	0,00	200 000,00	200 000,00	
20	Kulturlandskap		20 688,00		4 241,00		24 929,00	-24 929,00	114 879,77	89 950,77	
21	Skjøtsel Dronningberget	25 000,00	10 335,00	294,00	2 145,00	437,71	13 211,71	11 788,29	0,00	11 788,29	avs.***
22	Skjøtsel Ulsrud	15 000,00	8 745,00	582,20	1 815,00	5 222,00	16 364,20	-1 364,20		-1 364,20	avs.***
23	Skjøtsel Solbakken	15 000,00	5 565,00		1 155,00	690,93	7 410,93	7 589,07	0,00	7 589,07	avs.***
24	Skjøtsel Fleskebakken	15 000,00	8 215,00	2 515,20	1 705,00	1 925,34	14 360,54	639,46		639,46	avs.***
30	Skogprosjekt						0,00	0,00	166 075,93	166 075,93	
32	Registrering hogst	200 000,00	113 106,00	4 959,51	22 779,00	21 439,13	162 283,64	37 716,36		37 716,36	
33	Registrering Oslo	550 000,00	148 472,00		29 695,00	14 599,50	192 766,50	357 233,50		357 233,50	
34	Reg. kurs gammelskog	90 000,00	32 620,00	606,00	4 242,00	9 905,59	47 373,59	42 626,41		42 626,41	
40	El-syssel	306 000,00	235 146,00		47 029,00	76 630,50	358 805,50	-52 805,50	356 816,30	304 010,80	avs.*
50	Alnaskolen		22 890,00		4 716,00		27 606,00	-27 606,00	135 445,30	107 839,30	
51	Naturen som inkl.arena	110 000,00	9 210,00		1 842,00		11 052,00	98 948,00		98 948,00	
60	UDE lærerkurs		10 005,00		2 007,00	679,00	12 691,00	-12 691,00	25 172,50	12 481,50	
61	DNS Frognerbekken		11 395,00		2 365,00		13 760,00	-13 760,00		-13 760,00	avs.**
62	DNS 2014/15		54 590,00		11 330,00	173,40	66 093,40	-66 093,40	79 765,00	13 671,60	avs.**
64	Viriks legat 3 bøker	110 000,00				29 425,00	29 425,00	80 575,00		80 575,00	
sum alle		1 753 948,88	745 318,00	9 424,91	147 919,00	236 835,08	1 139 496,99	614 451,89	1 221 171,56	1 835 623,45	

* Prosjekt El-syssel. Avsluttes i NOA. Rest til disposisjon er overført til NNV i 2017.

** Disse prosjektene avsluttes ved at NOA dekker underskudd og inntektsfører overskudd

*** Kulturlandskapsprosjektene (Skjøtelsprosjektene) gjøres opp mot hovedprosjektet (20 - Kulturlandskap)

Budsjett for NOA 2018

	Resultat 2017	Budsjett 2017	Resultat 2016	Budsjett 2018
Inntekter				
Off. bidrag driftstilskudd	628 500	600 000	734 550	620 000
Salgsinntekter	163 500	300 000	191 429	250 000
Nyvervede medlemmer	2 774	20 000	10 200	10 000
Kontingentandeler NNV	755 753	750 000	727 503	780 000
Andre inntekter	281 053	400 000	431 606	300 000
Prosjektbidrag/inntekter	0	0	0	
sum	1 831 580	2 070 000	2 095 288	1 960 000
Underskudd prosjekter fra avsetn.	0	0	0	
Prosjektoverskudd til NOA	0	0	0	
Finansinntekter	29 989	22 000	23 089	25 000
sum	1 861 569	2 092 000	2 118 377	1 985 000
Utgifter				
Lønn/honorarer inkl. sos.utg.	942 891	1 120 000	1 080 132	1 100 000
Grevlingen	220 620	250 000	204 610	230 000
Salgsutgifter	53 625	80 000	61 950	60 000
Kontorkostnader	374 486	400 000	324 709	400 000
Transport- og reisekostn.	4 649	40 000	4 912	30 000
Diverse utgifter	154 676	200 000	34 663	150 000
Prosjektutgifter, diverse			0	
sum	1 750 947	2 090 000	1 710 976	1 970 000
Ubrukte prosjektmidler avs.			0	
NOAs dekning av prosjekt		0	22 290	
Finanskostnader	1 734	2 000	1 044	2 000
sum	1 752 681	2 092 000	1 734 310	1 972 000

Bli med i NOA

Lokallag i NOA

Det er 18 lokallag i NOA som bidrar aktivt i lokale saker. Gjennom ditt lokallag kan du engasjere deg i saker i ditt nærmiljø. Det finnes også to studentlag, ett ved Universitetet for miljø- og biovitenskap på Ås og ett ved Universitetet i Oslo, Blindern. Oversikt over fungerende leder i lagene og lokalkontaktene trykkes i hver utgave av medlemsbladet Grevlingen, og er tilgjengelig på NOAs hjemmesider:

Asker, Jan Häusler

Nes, Karin Olsen

Oslo Øst, Pernille Hansen

Bærum, Anne Gøril Aas

Nesodden, Peter Schjøllberg

Skedsmo, Birgitta Prøis

Fet, May Oldervik

Nittedal, Hugo Parr

Ski, Stein Kr. Martinsen

Lørenskog, Per Flatberg

Oppegård, Mariella Memo

Vestby, Kristian Vahl Østbye

Nannestad/Gjerdrum, Kåre Hombler

Oslo Vest, Jon Guldbrand Flifleth

UiO–Oslo (studentlag), Tora Turøy

Ås, Hans Erik Lerkelund

Oslo Nord, Åke Hartmann

UMB–Ås(studentlag), Lea Kristine Myklebust

Groruddalen, Helen Svensson

Oslo Sør, Ingvild Melvær Hanssen

Aktivitetsutvalget – arrangerer møter og seminarer

Kalendergruppa – lager Markakalenderen

Birøkterne – driver to bikuber på Frønsvollen

Frønsvollsutvalget – driver NOAs base i Marka Frønsvollen

Markagruppa – følger med på alt som skjer i Marka – diskuterer og debatterer.

Artsjaktgruppa - en aktiv gruppe som registrerer sjeldne arter i Marka og som bidrar til kunnskap om hogstområder.

Kontakt: noa@noa.no eller ring 22383520 for mer informasjon om gruppene og hvordan du kan bli med i dem.